

עו:

וּרְ"ל אַמֵּר בו'. ריש לקיש לא קאי אסוגיא דידן דלדידיה לא נריך למימר דרבי שמעון קאי אמילתא אחריתי אלא לפי דבריו דמוקי מתניתין לעיל (ד' סח:) כשהקדישו צעלים ציד גגז מוקי לה בשוחט צעלי מומין בחוץ: **בשוחט** בע"י מומין בחוץ. פי' בקונטרס דצבעלי מומין מעיקרא עסקין דאי בשקדם הקדש למומן תו לא חזו לפדיון משנשחטו דשמעינן ליה לר"ל אליצא דרבי שמעון בשמעתא בתרייתא דתמורה (ד' נב:) דקדשי מוצח היו בכלל העמדה והערכה ומשנשחטה אין יכולה לעמוד וצבעל מוס מעיקרו מודה ורבינו תם מפרש דבשעת פירכוס צעודן יכולין לעמוד בני העמדה והערכה ויניהו כדאמרינן בפ"צ דחולין (ד' נ וסס) ומיהו לאותן המפרשים דבשחיטה גמורה אין מועיל פירכוס כמו שפירשתי לעיל (עמוד א') נריך לאוקמי צבעל מוס מעיקרו כמו שפי' בקונטרס: **וְהִלָּא** וזיקה בתרת. למאן דמוקי לה כשנשפך הדם פריך דאי למאן דאמר שלא לשם צעליהן כיון דנשחט ונזרק בהכשר שחיטה ראויה היא בכל טעם כל העומד לזרוק כורוק דלא ואף על גב דבפרק ארתו ואת בנו (חולין פ' ד' וסס^א) צעי למימר דכל שחיטת קדשים שחיטה שאין ראויה היא לא קיימא מסקנא הכי אלא במסקנא משמע היכא דנזרק

הדם לבסוף שחיטה ראויה היא אע"פ שלא היה עומד לזרוק כגון בצאתו ואת בנו דהוי מחוסר זמן דלא אמרינן לרבי שמעון כורוק דמי אלא במקום שמזוה לזרוק כדלמר בפרק המנחות והנסכים (מנחות דף קא: וסס) בשלמא פרה עומדת לפדותה פירוש דאם מנא נאה ממנה מזוה לפדותה אלא הני מנחות אין מזוה לפדותן ובכריתות בפ'

אשם תלוי (ד' נד:) אמר בהדיא אימור דאמר רבי שמעון צמידי דעומד לזרוק והכי איתא הגירסא בספרים אלא אמר רבא ה"ק רב המנונא אין מלקות אותו ואת בנו נוהג בקדשים ^(א) דכיון דכל כמה דלא נזרק דם לא משתרי בשר בעידנא דקא שחיט הויה התרחת ספק ולא שמייה התראה ולא לקי משמע למאן דאמר שמה התראה לקי אם כן שחיטה ראויה היא היכא דנזרק לבסוף ובקונטרס פי' התם דגרס אין מלקות אותו ואת בנו בקדשים ולא יותר ולא משום דהוה התרחת ספק אלא משום דמחוסר זמן הוא דשחיטה שאינה ראויה היא וקשה לר"י אי חשיב מחוסר זמן ואסור לשוחטו משום אותו ואת בנו אם כן הוא לוקה משום לא תשחטו כיון דאמר רחמנא אותו ואת בנו נוהג בקדשים וא"א אלא בשחיטה שאין ראויה צעל כרסך גזירת הכחוש כך היא שהיא כשחיטה הראויה להתחייב עליה מידי דהוה אשחוטאי חוץ ^(ב) ואע"ג דלמידי אחרינא חשיב שחיטה שאינה ראויה לענין שחוטאי חוץ מיהא מחייב כיון שאין האיסור מחמת דבר אחר ה"נ בצאותו ואת בנו ואת' ואמאי נריך בפרק בתרא דזבחים (דף קיג:) למעוטי רוצע וגרעע דלא מחייב משום שחוטאי חוץ מדכתביז ואל פתח אהל כו' תיפוק ליה דשחיטה שאין ראויה היא מחמת איסור אחר ודוחק לומר דלרבנן אינטריך קרא ולא לרבי שמעון ויש שהיו רוצים לתרץ דאע"ג דבעלמא ילפינן מוטבות טבח והכן בשחוטאי חוץ גופיה סברא הוא דילפינן מגופייהו ואין נראה לר"י דאם כן שוחט טריפת חולין בעורה אמאי מתיר רבי שמעון בהנהג' בספ"צ דקדושין (דף נח. וסס) ובכיסוי הדם (חולין דף פה: וסס) משום דהויא שחיטה שאינה ראויה גילף מגופה דלעולם שחיטת חולין בעורה שחיטה שאין ראויה היא דקסבר רבי שמעון חולין שנשחטו בעורה דאורייתא אלא משום דאפילו הכי צעינן שלא יהא זה פסול אחר: **וְהִלָּא פְּרִייהּ** מתרת. תימה מה פריך דלמא כשנפדית איירי שהרי יכול לפדות אחר שחיטה לפי' הקונטרס דאיירי צבעל מוס מעיקרו וכיון דלבסוף נפדה הויה שחיטה ראויה כדמוכת בחולין (דף פ: וסס) ומיהו לפר"ת דמייירי בהקדישו קודם למומו אע"ג דבשעת פירכוס היה יכול לפדות סתמא דמילתא דגגז אין נודע לו שהוא דקדשים עד אחר זמן שכבר אין מפרכס אצל לפירוש הקונטרס קשה מיהו לפירושו נמי מני למימר דתסם גניצה שחיטה וכל מעשיה בסתר ומיד אחר השחיטה רגילין לאוכלה וסתמא דמילתא לא נודע לו שהיא דהקדש עד שנאכלה דתו לא מיפרקא: **ב"ל** העומד לזרוק כורוק דמי. תימה דבפרק אותו ואת בנו (חולין דף פ. וסס) אמר רבי אושעיא כולה מתניתין דלא כרבי שמעון כו' עד קדשים צפנים מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה קדשים נמי שחיטה שאינה ראויה היא דכל כמה דלא זרק הדם לא משתרי בשר שני אמאי סופג את הארבעים ופסול כלומר דחשבינן ליה לקמא כאלו קטליה והוה ליה שני כשר גמור ואמאי חשיב ליה שחיטה שאין ראויה נהי דלא משתרי בשר אלא בזריקת הדם הלא משעת שחיטה הוי כורוק דכל העומד לזרוק כורוק דמי ומפרש רבינו תם דרבי אושעיא לית ליה כל העומד לזרוק כורוק דמי אלא סבירא ליה כהנא קמא דמתניתין דהתם (ד' סב:) דתנן השוחט ומנאלת טריפה השוחט פרת חטאת רבי שמעון פוטר דלא מחייב משום אותו ואת בנו דשחיטה שאין ראויה היא ולית ליה כל העומד לפדות כפדוי דמי והתם בגמרא פריך עלה מההיא דפרה מטמא טומאת אוכלין ומשני פרת חטאת אינה משנה אצל ר' אושעיא סבר דאדרבה מתניתין דהתם עיקר וההיא דפרה ליתא ועוד י"ל דקסבר ר' אושעיא כיון דלא אמרינן כורוק דמי עד שיתקבל בכוס כדמשמע בפ"ק דפסחים (דף יג: וסס) דמזוה הוא להמתין מלזרוק עד שתקבל כל דם הנפש הלכך בגמר השחיטה שעדיין לא נתקבל כל הדם לא אמרינן כורוק דמי ועי"ל דקסבר ר' אושעיא דאפילו הוי כורוק בשעת שחיטה כיון דבשחיטה לחודה לא משתרי בשר אלא מחמת דהוי כורוק לא הוי דומיא דטבות טבח והכן ושחיטה שאין ראויה היא וא"ש דבריש המנחות והנסכים (מנחות דף קא: וסס) פריך ליה לר' אושעיא מכדי שמעינן ליה לר' שמעון כל העומד לזרוק כורוק דמי כו' ומיהו סוגיא דשמעתין חשיב ליה שפיר שחיטה ראויה וכן במסקנא דהתם וכי היכי דפריך התם ארב המנונא הוי מני למפרך לר' אושעיא וכי היכי דמתרץ לרב המנונא הוי מני לתרץ לרבי אושעיא דהא דלא מוקי מתניתין כרבי שמעון משום דלרבי שמעון שני אין סופג את הארבעים דה"ל התרחת ספק ויכתי לא גרס ושני אמאי סופג את הארבעים ופסול דשני ^(א) כבר נפסל דשחיטה ראשונה שחיטה ראויה היא כיון דנזרק הדם בהכשר והוי שני מחוסר זמן אלא גרסינן אמאי סופג את הארבעים ותו לא ומן השני דייק דשחיטה שאינה ראויה היא ואמאי סופג את הארבעים הא ה"ל התרחת ספק דשמא לא יזרוק וכורוק לא הוי כיון דאין מזוה לזורקו ופרין פשיטא דהכי איתא דהיאך ילקה דהא התרחת ספק היא ועוד דאסור לזרוק הדם ופשיטא דלא תגמר השחיטה ומשני קדשים כו' והשתא ארצי אושעיא לא מני פריך מידי אלא לרב המנונא:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

בעלי מומין. שחיטתן היתרה בחוץ: **ספי**. לשון מריח בקנקן כמו תהי ליה אקנקניה (צ"צ ד' נב.). כלומר דייק לה רבי אלעזר ופרריך לרבין אליצא דרבי יוחנן וכי שחיטתו מתרת והלא זריקה מתרת ובשעת טביחה שחיטה שאינה ראויה היא: **אישתמיטתיה**. לרבי אלעזר הא דלר' שמעון כל העומד כו': **וכל העומד לפדות כו'**. ובעלי מומין כפדוים דמו הואיל וסופן לךך. ובצעלי מומין מעיקרן עסקינן דאי בשקדם הקדישן את מומן תו לא חזו לפדיון משנשחטו דשמעינן ליה לרבי שמעון זן לקיש אליצא דר' שמעון בשמעתא בתרייתא דמסכת תמורה (ד' נב:) קדשי מוצח בכלל העמדה והערכה ומשנשחטה אינה יכולה לעמוד אצל צבעל מוס מעיקרו מודה: **יש נוסר שמטמא כו'**. לרבי שמעון איסורי הנאה אין מטמאין טומאת אוכלין דדריש מכל האוכל אשר יאכלו אוכל שאמה יכול להאכילו לאחרים או לנכחי או לישראל קרוי אוכל בפרק קמא דבכורות (ד' ט:) ואם היתה לה שעת היתר הנאה משנשחטה ירדה עליו דין צלטת טומאה ואפילו נאסר לאחר כן מקצלת טומאה: **לן לפני וזיקה**. קדשים הנפסלין להיות נותר צלילה אחת כגון תודה וקדשי קדשים כולן אם לא נזרק דמן ולא יתיר באכילה אין מטמא טומאת אוכלין: **וקיימא לן**.

בפרק המנחות והנסכים^(א) דהאי לפני זריקה קודם שנראה לזריקה קאמר דלא הוה ליה שהות ציוס דללא עומד לזרוק ציוס הוה דילכא למימר כורוק דמי לשוויה אוכלא: **לן**. לאחר שנראה לזריקה דהוי שהות ציוס אוכלא הוא אלמא כורוק דמי:

פרה

דאמי' ריש לקיש אמר בשחוט שמי' כל העומד לזריקה כורוק דאמי וכל העומד לפדות כפדוי דאמי, הילכך לא הזריקה ולא הפדייה מעכבין. וזיקה, דתניא ר' שמעי' אומי' יש נותר שטמא טומאת אוכלין כול'. טומאת אוכלין, מטמא לן לאחר זריקה מטמא טומאת אוכלין, אוקימנא בדרשחטיה מבעוד יום דאיכא שהות ביום למזריקה, מטמא טומאת אוכלין, שמע מינה כל העומד לזריקה כיון שהוא ראוי לזרוק כורוק דאמי. הנה זריקה לא מעכבה נמצאת שחיטתה מתרתה. כל העומד ליפדות, דתניא ר'

מסורת הש"ס

(א) פסחים דף יג: [מנחות עט: קב: כריתות נד: תמורה כג:], (ב) מנחות דף קא: [מוספתא דעוקלין פ"ג, א] (ג) בס"א: היתר שחיטתן, (ד) ויזרקא יא', (ה) [מנחות קא:], (ו) ד"ה שחיטה, (ז) [ד"ה דמטה], (ח) גי' כ"י שפיר נפסל,

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה והלא זריקה וכי' נוהג בקדשים מ"ט דכיון דכל ממה וכי' משמע דלמאן דלמיר: (ב) בא"ד דאע"ג דלמידי אחריני:

מוסף רש"י

כל העומד לזרוק. שאינו מחוסר אלא זריקה, כזורוק דמי. לחול עליו כל שם פסולי קדשי קדשים, אצל לאישתמיז לא משתרי עד זריק (פסחים יג.). לן לפני זריקה. לא היתה לו שעת היתר (מנחות קא:).

רבינו חננאל

ריש לקיש אמר בשחוט קדשים בעלי מומין בחוץ. תהי בה ר' אלעזר לר' יוחנן, וכי שחיטת קדשים מתרת בשר לאכילה, זריקת דם מתרת, הנה נמצאת שחיטת קדשים לעולם שחיטה שאינה ראויה, ולרשי לקיש פדייה מתרת את הקדשים הבעלי מומין ולא שחיטתן. ואמרנן, אשחוטתיה הא דאמי' ריש לקיש לר' שמעי' כל העומד לזריקה כורוק דאמי וכל העומד לפדות כפדוי דאמי, הילכך לא הזריקה ולא הפדייה מעכבין. וזיקה, דתניא ר' שמעי' אומי' יש נותר שטמא טומאת אוכלין כול'. טומאת אוכלין, מטמא לן לאחר זריקה מטמא טומאת אוכלין, אוקימנא בדרשחטיה מבעוד יום דאיכא שהות ביום למזריקה, מטמא טומאת אוכלין, שמע מינה כל העומד לזריקה כיון שהוא ראוי לזרוק כורוק דאמי. הנה זריקה לא מעכבה נמצאת שחיטתה מתרתה. כל העומד ליפדות, דתניא ר'